

Vasárnapi gondolatok

2024. 04. 07.

Húsvét 2. vasárnapja

Olvasmány: ApCsel 4,32-35

A jeruzsálemi hívők élete

³²A sok hívő mind egy szív, egy lélek volt. Egyikük sem mondta vagyonát sajátjának, mindenük közös volt. ³³Az apostolok nagy erővel tanúsították Urunk, Jézus feltámadását, és mindnyájan bőségesen részesültek a kegyelemben. ³⁴Nem akadt köztük szűkölködő, mert akinek földje vagy háza volt, eladta, és az érte kapott pénzt elhozta, ³⁵és az apostolok lába elé tette. Mindenkinek adtak belőle, a szükséghez mérten.

Optimizmust sugárzó, lelkesítő, de – vegyük észre – ideális, aligha valóságos állapot leírását olvassuk. Az nem kétséges, hogy nagy meggyőződéssel tanúsították Jézus húsvét utáni megjelenését, de hogy „mindnyájan bőségesen részesültek a kegyelemben” – ezt ugyan honnan tudhatta volna a valószínű szerző, Lukács? A teljes vagyonközösség propagandisztikusan hangzik, a valóság ennek nyilván híjával volt.

Lecke: 1Jn 5,1-6

Hit Jézus Krisztusban

¹Mindenki, aki hiszi, hogy Jézus a Krisztus, az Isten egyszülötte, és aki a szülőt szereti, szereti szülöttét is. ²Abból tudjuk meg, hogy szeretjük az Isten gyermekeit, hogy szeretjük az Istent, és megtesszük parancsait. ³Mert az az Isten iránti szeretet, hogy megtartjuk parancsait. Parancsai nem nehezek. ⁴Mert mindenki, aki az Istentől született, legyőzi a világot. És ez a győzelem - győzelem a világ fölött! - a mi hitünk. ⁵Ki győzi le a világot, ha nem az, aki hiszi, hogy Jézus az Isten Fia? ⁶Ő az, aki víz és vér által jött, Jézus Krisztus. Nem csupán víz által, hanem víz és vér által. És a Lélek tesz tanúságot róla, mert a Lélek az igazság.

Ki a szerző? Bizonytalan; a jánosi iratok mindegyikére ez mondható: a jánosi tanítványi kör tagja lehetett.

Keletkezési ideje: kb. 96-110.

A 2. vers logikája szerintem fordított: abból tudjuk meg, hogy valaki szereti az Istent, ha szereti felebarátját. Az Istent szeretni ugyanis könnyebb és mivel „igazolható”?

Valóban, az isteni útmutatás (újabb szót találtam a ma embere számára kevésbé rokonszenves parancs kiváltására) követésének eredménye – győzelmünk a világ, a materialista világ fölött.

A bennünk is jelenlévő Lélek valóban tanúságot tesz az igazság mellett.

Ami ezeken túl a fönti sorokban olvasható (pl. Jézus a Krisztus; az Isten egyszülötte; mindenki, aki az Istentől született...; a világ legyőzéséhez kell annak hite, hogy Jézus az Isten Fia; víz és vér által jött), az – sajnos – önkényes elmélet, elképzelés; kár ezekkel terhelni minket.

Evangelium: Jn 20,19-31

Jézus megjelenik a tanítványoknak

¹⁹Amikor beesteledett, még a hét első napján megjelent Jézus a tanítványoknak, ott, ahol együtt voltak, bár a zsidóktól való félelmükben bezárták az ajtót. Belépett, megállt középen és köszöntötte őket: "Békesség nektek!" ²⁰E szavakkal megmutatta nekik kezét és oldalát. Az Úr láttára öröm töltötte el a tanítványokat. ²¹Jézus megismételte: "Békesség nektek! Amint engem küldött az Atya, úgy küldelek én is titeket." ²²Ezekkel a szavakkal rájuk lehelt, s így folytatta: "Vegyétek a Szentlelket! ²³Akinek megbocsátjátok bűneit, az bocsánatot nyer, s akinek megtartjátok, az bűnben marad." ²⁴A tizenkettő közül az egyik, Tamás, vagy melléknevén Didimusz, nem volt velük, amikor megjelent nekik Jézus. ²⁵A tanítványok elmondták: "Láttuk az Urat!" De kételkedett: "Hacsak nem látom kezén a szegek nyomát, ha nem helyezem ujjamat a szegek helyére, és oldalába nem teszem a kezem, nem hiszem." ²⁶Nyolc nap múlva ismét együtt voltak a tanítványok, s Tamás is ott volt velük. Ekkor újra megjelent Jézus, bár az ajtó zárva volt. Belépett, megállt középen, és köszöntötte őket: "Békesség nektek!" ²⁷Aztán Tamáshoz fordult: "Nyújtsd ide az ujjadat és nézd kezemet! Nyújtsd ki a kezedet és tedd oldalamba! S ne légy hitetlen, hanem hívő!" ²⁸Tomás fölkiáltott: "Én Uram, és Istenem!" ²⁹Jézus csak ennyit mondott: "Hittél, mert láttál. Boldogok, akik nem látnak, mégis hisznek." ³⁰Jézus még sok más csodajelet is mutatott tanítványai előtt, amelyeket nem jegyeztek föl ebben a könyvben. ³¹Ezeket azonban följegyezték, hogy higgyétek: Jézus a Messiás, az Isten Fia, s hogy a hit által életetek legyen az ő nevében.

A fentebb említettek szerint¹ az evangélium sem tulajdonítható János apostolnak. Ám ugyanezen kiadvány 105. oldala határozottan Jánost tekinti a szerzőnek. Sárdy Péter írja: „... manapság általánosan elismert dolog, hogy az Újszövetség egyetlen irata sem származik Jézus tizenkét apostolának valamelyikétől.”² A szöveg hitelességére nagy következményekkel járó tény ez; az áthagyományozás bonyolult útjára és eszközeire kell gondolnunk.

Ha erre gondolunk, megértően fogadhatjuk a 20. fejezet három részének (1-10; 11-18; 19-23) összefüggéstelen, ellentmondásos leírását.

A hagyományos értelmezés itt bajban van: vagy szellemi tulajdonságú a megjelent Jézus (bezárt ajtók ellenére megjelent), vagy emberi (kitapogathatók a sebhelyei).

Maradjunk két lábbal a földön! Természetesen érthető, hogy a tanítványok féltek: Jézus után ők is sorra kerülhetnek. Ezért zárkóztak. No de hogy „a zsidóktól” féltek, ez a János-evangélium nem szimpatikus vonása, hogy a **zsidó nép** ellen hangolja a Jézus-követőket. Holott a Jézus elleni bűnöket az egyházi és világi hatalom előljárói követték el, s nem a nép.

¹ Jubileumi Kommentár. A Szentírás magyarázata III. Kálvin Kiadó Bp., 1998. 415.

² Jézus kincse emberek kezében. Elpídia Kiadó, Bp., 2001. 267.

A bezárkózásra visszatérve, miért is ne volt volna lehetséges, hogy az ajtó az ismerős érkező kérésére föltárult. Hogy ezt miért nem említi a szerző? Mert úgy gondolja, Jézust nagyobbá teheti, ha csodákkal kíséri megjelenéseit, személyét isteni dicsfénybe emelve (mely szándék fölül a 31. vers teljesen bizonyossá tesz). Sokkal valószínűbb Jézus fizikai testben volt megjelenése, hiszen szellemi lényként hogyan mutathatta volna sebeit?

A 22. vers kérdést vet föl: nem pünkösdkor volt a Szentlélek kiáradása? Valószínűleg a 23. vers adja meg a választ: a szerző Jézus tekintélyével kívánja megalapozni a jézusi közösségek vezetőinek hatalmát. A probléma azonban jelentős: a szerző szerint Jézus olyan hatalommal ruházta föl tanítványait, amivel még ő sem rendelkezett, hiszen a bűnök megbocsátása az Atya joga. (Azon – kevés számú – kijelentések, amelyek ezt a jogot Jézusnak tulajdonítják, igen valószínűen részben szerkesztői tévedések vagy jó szándékú túlzások, de főleg fordítási hibák, hibás értelmezések.)

Jézus istenítésének szándéka Tamás fölkiáltásában is megnyilvánul. Tamás kétségeit illetően: ha van ennek a – szinoptikusok által nem ismertett – dolognak történeti alapja, az is azt erősíti, hogy húsvét előtt nem volt semmiféle feltámadás-bejelentés.

A 30. vers csodajeleinek említése jézusidegen, hiszen ő semmilyen csodajelel nem volt hajlandó tenni saját személyének hitelesítése érdekében.

A 31. versnek e szavai végképp nem találkoznak Jézus tanításával: Jézus a Messiás, az Isten Fia.

Istenem!

*Segíts, hogy el ne tévedjek a Biblia mondatai között,
hanem a tőled kapott szellemi éberséggel meg tudjam különböztetni a hitelest a hiteltelentől,
a logikust a logikátlantól,
s ezáltal Téged minél tisztábban láthassalak.*